

uden at selve dets Forsvarere have erkendt, at det var meget mangelfuldt. Hvorfor skulle vi da tage imod dette mangelfulde Forslag? Er det af Frygt for den uvisse Fremtid? Det maa vel være Grunden; jeg kan ikke see nogen anden, medmindre det skulde være det, jeg før har omtalt, at man vil trænge Massen af den danske Befolkning, navnlig den egentlige Borger- og Bondestand, tilbage til dens tidligere Umyndighedstilstand.

Premierministeren: Ministeriet har taget under Overvejelse, hvad det maatte finde sig foranlediget til at yttre med Hensyn til de igaar til samme stillede Opfordringer fra Rigsdagsmændene for Veile Amts 3die Valgkreds (Hammerich) og Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning). Den førstnævnte ærede Rigsdagsmand ønskede Tilsagn fra Ministeriets Side om visse eventuelle Forandringer i Fællesforsatningsudkastet og i den samme vedkommende Ordning af Forholdene. Jeg skal hertil først tillade mig at bemærke, at ethvert Tilsagn af et fungerende Ministerium steds har en usikker Betydning, og jeg skal i saa Henseende gøre opmærksom paa, hvad den sidstnævnte ærede Rigsdagsmand igaar udtalte, at Ministeriet ikke er Regjeringen; Ministerne ere kun Kongens Tjenere, og de ere det kun saalænge, han vil det. Det er altsaa, forekommer det mig, allerede i og for sig Noget, som ikke stemmer med Begrebet om et Tilsagn, at det gives af det fungerende Ministerium, men dertil kommer endnu, at saaledes som Situationen foreligger, er der ogsaa andre Hindringer for, at dette Ministerium kan indlade sig paa saadanne Tilsagn, om man end vilde see bort fra den nævnte Betragtning, som forekommer mig at maatte gøre ethvert Ministerium betænkeligt ved at give dem. Ministeriet har nemlig troet, at for at kunne fremme denne Sag maatte det holde paa, at en Forandring af enkelte Punkter ikke paa en bindende Maade kunde bringes til Afgjørelse overfor den enkelte Landsdeels Repræsentation, og naar de ønskede Tilsagn, om saadanne Forandringer skulde have nogen Betydning, maatte man dog gaae ud fra, at de vare bindende for en frem-

tidig Afgjørelse. Saadanne Tilsagn kan Ministeriet ikke give, det vilde derved aldeles forlade dets hele indtagne Stilling. Det, Ministeriet har gjort og fremdeles gjerne vil gøre, er at give Forklaring om Grundene til Udkastets Bestemmelser, det er navnlig ogsaa fæstet med Hensyn til Motiverne til Hovedbestemmelsen angaaende den Ordning af den lovgivende Myndighed, som foreligger i Udkastet. Det er da overladt til Enhver at bedømme, hvorledes han har at tænke sig Forholdene ordnede, naar de Grunde i Tidens Løb maatte bortfalde, som have bevæget Ministeriet til den tagne Bestemmelse; Enhver kan gøre de Slutninger, hvortil han troer sig berettiget angaaende de forandrede Forholds Indflydelse, naar et eller andet af Ministeriets Motiver maatte være blevet sffernet, men Ministeriet kan ikke nu her udtale sig om, hvad det vil bestemme sig til, naar en saadan Forandring af de nu foreliggende Forhold indtræder. Jeg paaaffønner fremdeles med Glæde, at den ærede Rigsdagsmand har udtalt en Tillid til, at dette Ministerium vilde gaae frem ad den constitutionelle Vej, at det interesserer sig for en constitutionel Udvikling af Forholdene, men det maa ogsaa her blive overladt til ham og de Medlemmer af Thinget, der have den samme Tillid til Ministeriet, derfra at slutte sig til den Retning, hvori Ministeriets fremtidige Virksomhed med Hensyn til Fællesforsatningens Udvikling vil gaae; men at udtale noget Bindende om, hvorledes man vil gaae frem, det kan Ministeriet ikke her gøre.

Den ærede Rigsdagsmand for Holbeks Amts 2den Valgkreds bragte, saavidt jeg skjønnede, under Ministeriets Overvejelse, om det ikke kunde gaae ind paa, enten at man ledsagede et Ja med Fordring paa visse bestemte Forandringer i Udkastet, hvilket da maatte medføre, at Ministeriet skulde begynde Forhandlingerne forfra, for at faae Udkastet forandret, eller om man paa den anden Side ikke kunde forhandle om et Nei, saaledes, at der opstilledes visse bestemte Fordringer, som maatte opfyldes, inden der kunde siges Ja, hvorved altsaa Rigsdagen atter denne Gang, ligesom paa en Maade engang før ved Adressen, skulde